

VLERESIMI I NDIKIMIT NE MJEDIS

OBJEKTI: "REHABILITIMI I REZERVUARIT IBALLE" - BASHKIA FUSHE ARREZ

PERMBAJTJA

1. HYRJE

2. KUADRI LIGJOR DHE ADMINISTRATIV

2.1 Baza Ligjore.

3. PERSHKRIMI I PROJEKTIT

3.1 Pozicioni gjeografik.

3.2 Statusi i zones se studiuar dhe objektvi i projektit.

4. TREGUESIT TEKNIKE TE PROJEKTIT DHE KOSTOJA E PROJEKTIT

5. EKONOMIA E ZONES DHE AKTIVITETET KRYESORE TE SAJ

5.1 Statusi i zones ne studim.

5.2 Variantet e zhvillimit ne perspektve.

5.3 Mendimi i Komunitetit.

5.4 Planet e zhvillimit urban te zones.

5.5 Ekosistemet, habitatet dhe pesazhi egzistues.

5.6 Trashegimia arkitektonike dhe historike.

6. METODIKA E V.N.M

6.1 Objektivat dhe qellimi i V.N.M.-së.

6.2 Metodika e kryerjes se V.N.M.-së.

6.3 Identifikimi i ndikimeve ne mjedis nga zbatmi i projektit.

7. ANALIZA E GJENDJES EKZISTUESE DHE VLERESIMI I SITUATES

7.1 Ndikimet ne mjedis gjate.

7.2 Ndikimet ne mjedis si rezultat i sjelljes se materialeve te ndryshme per ndertimin e veprave hidroteknike.

7.3 Vleresimi i efektivitetit te pritshem te masave zbutese.

7.4 Zhurmat.

7.5 Ndikimet ne ujrat siperfaqesore.

7.6 Ndikimet ne ujrat nentokesore.

8. PLANI I ZBUTJES SE NDIKIMEVE NEGATIVE & REHABILITMET

8.1 Perdorimi tokes.

8.2 Ndikimi tek njerezit, ndertesat dhe objektet e ndertuara nga njeriu.

8.3 Ndikimet e linjet mbi trashgimine arkitektonike dhe historike, tiparet arkeologjike, si dhe vepra te tjera njerezore.

8.4 Ulja e intensitetit te erozionit dhe zbutja e ndryshimeve te topografise.

9. NDIKIMET NE FLORE, FAUNE DHE GJELOGJINE

9.1 Bimet e ujit.

9.2 Flora dhe Fauna.

9.3 Humbja dhe demtimi i tipareve gjologjike, paleontologjike, problemi mjedisit gjeologjik.

10. NDIKIMET E PRITSHME NE MJEDISIN PERRETH

10.1 Ndikimet fizike te projektit ne ndryshimet e topografise se zones, tokes, etj.

10.2 Ne cilesine dhe sasine e tokes.

10.3 Ndikimet ne uje.

10.4 Ndikimet e ndotesve dhe mbetjeve ne cilesine e ujit

10.5 Ndikimet ne ajer

10.6 Ndikimi ne klime

10.7 Aromat sulmuese

10.8 Ndikime te tjera klimatike

10.8 Ndikime te tjera indirekte dhe sekondare, qe shoqerojne projektin

10.10 Ndikimet shoqeruese te projektit me projekte te tjera ekzistuese e te propozuara

11. MASAT PER ZBUTJEN E NDIKIMEVE NE MJEDIS GJATE ZBATIMIT TE PROJEKTIT

11.1 Organizimi

11.2 Masat e sigurimit teknik ne pune

11.3 Mbrojtja e mjedisit

11.4 Masat e mara per zbutjen e rrezikut ne mjedis dhe shendet

13. MATRICAT PERMBLEDHESE TE NDIKIMEVE NE MJEDIS

13.1 Matrica e ndikimeve ne mjedis

13.2 Matrica e prioriteteve te ndikimeve ne mjedis gjate fazes se ndertimit dhe shfrytezimit

14. ASPEKTET NEGATIVE DHE POZITIVE TE NDIKIMIT NE MJEDIS

14.1 Efektet negative

14.2 Efektet positive

15. KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME

1. HYRJE

Rajoni i Shqipërisë Veriore, ku bën pjesë fshati i Iballes, është hapësirë e rëndësishme e zhvillimit ekonomik dhe turistik të Shqipërisë. Zona është një destinacion i preferuar për turistët vendas.

Shqipëria është palë e një numri Konventash Ndërkombëtare (Barcelona, Ramsari, Konventa e Biodiversitetit, etj), dhe tashme ka një paketë të plotë ligjore për masat mbrojtëse të mjedisit dhe vlerësimin e impaktit ambjental të veprimtarive, shërbimeve apo ndërtimeve në mjedisin veprues.

Ky kuader ligjor dhe angazhimet ndërkombëtare në fushën e mjedisit, shtrojnë shumë detyra ndaj institucioneve për të zbatuar një sistem sa më efektiv për administrimin e ujërave, jo vetëm në drejtim të zgjidhjes së problemit për shfrytëzimin e ujit, trajtimin e tyre pas përdorimit, por dhe zbatimin e përgjegjësive të rrjedhura nga këto marrëveshje. Vendi ynë duke qenë anëtar i një numri konventash, detyrohet të zbatojë një sistem sa më efektiv ekonomik dhe social-mjedisor, për rregullimin e territorit, sidomos në funksion të zgjidhjes së problemeve të ndryshme mjedisore.

Në zhvillimin ekonomik-shoqëror të një vendi, gjithnjë në përputhje me parimin universal të zhvillimit të qëndrueshëm, marrin rëndësi të vecante gjetja e rrugëve dhe teknologjive më efikase, si për shfrytëzimin sa më racional të pasurive natyrore, ashtu edhe për kontrollin cilësor dhe sasior të ndikimit mbi mjedis, dhe sidomos në burimet nënjore.

Shkarkimet e lengeta urbane dhe industriale në ujrat sipërfaqësore janë tashmë një dukuri e rëndomtë, të cilat në mënyrë progresive kanë ndikuar në demtimin e cilësisë së ujërave të lumëve dhe deteve tane. Këto ndikime, shpesh herë të njohura por edhe të panjohura, janë më të dukshme në impaktin që kanë në shëndetin e njeriut dhe në mjedisin në përgjithësi.

Shfrytëzimi i baseneve ujembajtëse ka çuar në disa raste në prishjen e ekuilibrave natyrore, për shkak të një shfrytëzimi pa kriter dhe pa rregulla sipas një ligjshmërie të caktuar shkencore. Shfrytëzimi i baseneve ujore është nderhyrje tepër e rëndësishme në aktivitetin e tij normal. Për këtë qëllim nderhyrja, me synim kapjen dhe transportimin e ujit të përdorur, duhet koordinuar me aktivitete të tjera jetësore dhe ekonomike të zonës. Vëmendje e vecante duhet të kihet sidomos:

- kur këto basene janë afër qendrave të banuara,
- kur nga këto basene furnizohet me ujë të pijshëm popullsia,
- kur ka objekte industriale që janë të lidhur me nevojat për ujë teknologjik,
- kur zhvillohen aktivitete të akuakultures,
- kur janë zona që kanë një status të vecante, etj.

Prishja e këtyre ekuilibrave vjen si pasoje e një shfrytëzimi pa kriter të këtyre baseneve. Duhet të theksojmë se basenet ujembajtëse që kanë rezerva të shumta uji të një cilësie shumë të lartë ka pak në vendin tonë.

Ne Ligjin me Nr. 10440, datë 07.07.2011 "Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis" (V.N.M.) eshte dhene ne menyre te qarte se cilat projekte i nenshtrohen vleresimit te ndikimit ne mjedis te cilat klasifikohen si me poshte:

1. Procesit te vleresimit te ndikimit ne mjedis (V.N.M) i nenshtrohen gjithë projektet e veprimtarite, qe jepen ne shtojcat 1 dhe 2 te ketij ligji, para miratimit tyre nga organet perkatese.

2. Projektet e veprimtarite i nenshtrohen dy niveleve te shqyrtimit per vleresim ndikimi:

a) Procesit te thelluar te vleresimit te ndikimit ne mjedis nenshtrohen projektet e shtojces 1 dhe projektet e veprimtarise qe kerkojne te zbatohen ne nje zone te mbrojtur.

b) Procesit te permbledhur te vleresimit te ndikimit ne mjedis (VNM), te cilit i nenshtrohen projektet e shtojces 2 dhe ndryshimet ose rikonstruksionet e projekteve te shtojces 1.

TAB 1. KLASIFIKIMI I RAPORTIT TE V.N.M.-SE PER PROJEKTIN "Rehabilitimi I Rezervuarit Iballe" - Bashkia Fushe Arrez

Pyetje qe duhen marre parasysh per klasifikimin gjate zbatimit te projekt-ideve apo ushtrimit te veprimtarise:	Pershkruaj shkurtimisht Po / Jo	Do te kete nderveprim / ndikim te rendesishem? Po / Jo - Perse?
1. Do te shkaktohen ndryshime fizike ne territor (ne topografine, perdorimin e tokes ose burimet ujore etj.)?	Jo	Jo (punimet jane brenda diges ekzistuese.)
2. Do te perdoren burimet natyrore si: toka, uji, materiale ose energji, vecanerisht ato burime qe nuk jane te rinovueshme ose me pakice?	Jo	Jo (transportohet uji i perdorur)
3. Parashikohet perdorimi, magazinimi, transporti apo prodhimi i substancave ose materialeve te demshme per shendetin dhe mjedisin?	Jo	Jo (materiale qe do te gure kave)
4. Do te prodhohen mbetje te ngurta?	Po (gjate pastrimit STP)	Jo (mbetjet do te trajtohen ne perputhje me VKM 575, date 24.06.2015 ne vendin e miratuar nga njesia vendore)
5. Do te kete shkarkime ne ajer te ndotesve, substancave te rrezikshme, toksike ose helmuese?	Jo	Jo (shkarkimet ne ajer pritet te jete pluhur dhe llum gjate pastrimit)
6. Do te kete zhurma e vibrime apo clirime drite, energjie ose rrezatim elektromagnetik?	Jo (zhurma)	Jo (do te punohet me orar te kufizuar 7 ⁰⁰ -15 ⁰⁰ per te ulur ndikimin)
7. Do te kete rrezik per ndotjen e tokes e ujerave nga shkarkimi i ndotesve ne sipërfaqen e tokes, ujerave sipërfaqesore, nentokesore, bregdetare ose ne det?	Po (det)	Jo (llumi nga pastrimi do te transportohen dhe do te trajtohen ne perputhje me VKM 575, date 24.06.2015 ne vendin e miratuar nga njesia vendore)
8. Ka rrezik per aksidente qe ndikojne ne shendetin e njerezve a pone mjedis?	Po (gjate çmontim /montimit)	Jo (do te zbatohen me rigorozitet kushtet dhe rregullat e sigurimit teknik)
9. Do kete ndikime sociale, demografike, menyra tradicionale jetese, punesim etj?	Po(sociale, demografike, jetese, punesim)	Po (impakt pozitiv ne trajtimin e ujrave te perdorur te banoreve, rritje e turisteve dhe pushuesve)
10. Ka faktore te tjere qe duhen marre ne konsiderate si zhvillime qe cojne ne pasoja mjedisore apo mundesi per mbivendosje ndikimesh te ndryshme nga veprimtari ekzistuese ose te planifikuara ne zone?	Jo	Jo (projekti do te zhvillohet brenda zones se diges)
11. Ka zona te mbrojtura nga legjislacioni nderkombetar/kombetar per vlerat e tyre ne biodiversitet, ekologji, peizazh, vlera kulturore, historike e arkeologjike?	Jo	Jo ( )
12. Ka zona te ndjeshme mjedisore, si zona bregdetare, male, pyje, kullota, flore, faun e eger, dru frutore ne zone?	Po (zone bregdetare)	Jo (projekti do te zhvillohet brenda zones se diges)
13. Ka zona me specie te mbrojtura, te rendesishme ose te ndjeshme, rrezikuara kercenuara, ne rrezik zhdukje te faunes e flores, p.sh. per kryqezime, folenizime, pushime, dimerime, migrimet etj. ne zone?	Jo (nuk perfshihet ne listen e botuar nga MM)	Jo (projekti do te zhvillohet brenda zones se diges)
14. Ka zona me ujëra tokësore, nëntokesore apo detare ne zone?	Po (Detare)	Jo (projekti do te zhvillohet brenda zones se diges)
15. Ka zona me tipare te spikatura panoramike ose skenike ne zone?	Po	Jo (projekti do te zhvillohet brenda zones se diges)

16. Ka rruge a infrastruktura te ngjashme qe perdoren nga publiku per te shkuar ne vende pushimi etj. ose rruge transporti te mbingarkuara qe mund te ndikohen?	Po (Rruget e qytetit)	Jo (projekti do te zhvillohet brenda zones se diges)
17. Ka perdorime ekzistuese te tokes (banine, industri, tregti, pushim, bujqesi, pyje, turizem, zona te gjelbra, sportive, argetuese, prona te tjera private etj.) ose plane te ardhshme qe ndikohen?	Po (rruge, banime, tregeti, pushim, argetim)	Jo (projekti do te zhvillohet brenda zones se diges.)
18. Eshte zona nen rrezikun e ndotjes ose demtimeve mjedisore (ku standartet mjedisore jane tejkaluar)?	Jo	Jo
19. Eshte zona me probleme sa i perket termeteve, rreshqitjes dherave, erozionit, permbytjeve, kushteve ekstreme klimatike (ndryshime te temperatures, mjegulla erera te forta)?	Jo	Jo

2. KUADRI LIGJOR DHE ADMINISTRATIV

2.1 Baza Ligjore

Ndergjegjesimi ne Shqiperi eshte i nje niveli te ulet, kjo si rrjedhoje e nje legjisiaciani mjedisor relativisht te ri qe eshte ne zhvillim dhe po plotesohet me tej sidomos me rregullore dhe standarte. Aplikimet per V.N.M. kane si detyrim paketen ligjore te meposhteme:

- Udhezues metodik i Ministrise se Mjedisit, Tirane, "Per Pergatitjen e Raportit te Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis"
- Udhezimin Nr.6, date 27.12.2006 "Per miratimi e metodologjises vleresimit paraprak te ndikimit ne mjedis te nje veprimtarie"
- Ligj Nr.10431, Datë 9.6.2011 "Për Mbrojtjen E Mjedisit"
- Ligj Nr.10440, Datë 7.7. 2011për Vlerësimin E Ndikimit Në Mjedis
- Ligji Nr. 111/2012, date 03.12.2012 "Për Menaxhimin E Integruar Të Burimeve Ujore".

Raporti i Vleresimit Ndikimit ne Mjedis perfshin parashikimin dhe planifikimin e masave zbutese te ndikimit te projektit ne mjedisin fizik dhe special. Ky proces zhvillohet brenda atij te planifikimit dhe zbatimit te projektit, duke paraqitur prioritetet mjedisore dhe listen e veprimeve per zgjidhjen e tyre. Raporti realizon bashkepunimin midis pushtetit vendor, pushtetit qendror dhe biznesit, duke i paraprire zhvillimit te sigurte dhe te qendrueshem. Ne vijim jane pershkruar vecorite kryesore te projektit, te cilat, se bashku me investigimet ne vendin e ndertimin te parashkuar, kane sherbyer per identifikimin e ndikimeve te mundeshme ne mjedis gjate nderhyrjes ne rehabilitimin e diges se Iballes.

3. PERSHKRIMI I PROJEKTIT

3.1 Gjendja Ekzistuese

Ujembledhesi i Iballes eshte nje nga veprat ujtesore kryesore te Bashkise Fushe - Arrez me kapacitet ujembajtes 360 000 m3 dhe aftesi ujtesore prej 100 ha.Eshte i ndertuar ne vitin 1976 . Ushqehet nepermjet pellgut shimbledhes te Lumit te Spaçit .

Diga ka gjatesi 250 ml dhe lartesi 11 m.

Ne pjesen e kurores verehet nje ulje relativisht e vogel dhe ne pjesen fundore ka prezence lageshtie qe vjen si rezultat i mosfunktionimit te drenazheve .

Kerkohet nderhyrje emergjente per te hartuar Projektin e zbatimit per Rehabilitimin e diges te ketij ujembledhesi.

Ortofoto e zones se projektit

3.2 Statusi i zones se studiuar dhe objektivi i projektit

Qëllimi i përgjithshëm i investimit është rehabilitimi i diges se Iballes per te siguruar nje operim te sigurve te saj.

4. TREGUESIT E PROJEKTIT

Sigurimi i punes normale te diges gjate kohes se ujitjes .

5. EKONOMIA E ZONES DHE AKTIVITETET KRYESORE TE SAJ

5.1 Statusi i zones ne studim

Në këtë zonë jetojnë banorët rezidentë. Kjo zone historikisht dhe tradicionalisht, gje qe vazhdon edhe sot, ka gjetur zhvillim bujqesia dhe blektoria. Nga aktivitetet e mësipërme popullsia mbulon 90% të nevojave ekonomike.

5.2 Mendimi i Komunitetit

Per zhvillimin e ketij projekti Bashkia i ka kushtuar nje vemendje te vecante bashkepunimit me komunitetin. Qe ne fillimin e studimeve perkatese per kete projekt, eshte marre kontakt me banoret ku shtrihet objekti, pasi edhe komuniteti perreth eshte pale e interesuar.

5.3 Planet e zhvillimit urban te zones

Zhvillimi i kesaj hapësire parashtron disa kërkesa dhe kushte rigoroze ndaj vendim marresve.

5.4 Ekosistemet, habitatet dhe peisazhi egzistues

Zona e kerkuar per rikonstruksion eshte ne kufij te ekosistemit, habitatit dhe peisazith ekzistues.

5.5 Trashegimia arkitektonike dhe historike

Gjate hapjes se trasese mundet te takohen objekte dhe trashegimi qe bartin vlera kulturore. Gjate kryerjes se punimeve do te monitorohet nga nje ekspert i fushes per arkeologjine dhe monumentet e kultures. Jane punime qe do te kryhen ne "Rehabilitimi I Rezervuarit Iballe" - Bashkia Fushe Arrez.

6. METODIKA E V.N.M.-SË

Qellimi i ketij raporti eshte marrja parasysh e faktoreve qe ndikojne ne mjedis gjate ndertimit te objektit dhe funksionimit te tij. Ky raport eshte pjesa me e rendesishrne e dokumentacionit te kerkuar, ne zbatim te procedures se nevojshme gjate procesit te miratimit te lejes mjedisore. Raporti ka gjithashtu si qellim te jape nje veshtrim te pergjithshem mbi efektet ne mjedis, alternativat e mundeshme dhe masat zbutese te efekteve te padeshirueshme.

V.N.M.-ja synon parashikimin e te gjitha efekteve te pritshme ne mjedis, qe do te rezultonin nga nje projekt i propozuar, si gjate zbatimit ashtu dhe gjate funksionimit te tij. Raporti perfshin gjithashtu parashikimin dhe planifikimin e masave zbutese te ndikimeve te projektit ne mjedisin fizik dhe social me qellim permiresimin e cilesise dhe qendrushmerise se mjedisit nepermjet:

- Marrja ne konsiderate e ceshtjeve te mjedisit ne fazen e pergatitjes se propozimeve ne projekt.
- Shqyrtimit te alternativave te ndryshme brenda projektit.
- Nxjerrjes ne dukje dhe vleresimit cilesor me pika te ndikimeve ne mjedis te projektit.
- Propozime te masave zbutese te ndikimit ne projekt, etj.

Qellimi i ketij raporti, i pergatitur per rastin e nderhyrjeve per te rehabilituar digen e lballes.

Gjithashtu nje tjeter synim i ketij raporti eshte te percaktoje e te rekomandoje masat tekniko-organizative per zbutjen e faktoreve negative qe ekzistojne, dhe te atyre qe krijohen gjate shfrytezimit te tij. Raporti i ketij projekti eshte hartuar per te integruar mbrotjen ambientale ne jeten e perditshme, qe te udheheqe ne ndryshimin e sjelljes se komunitetit, duke u bere ne kete menyre forca shtytese e permiresimit te vazhdueshem.

Metoda me e pershtateshme per ndikimin eshte ajo e list kontrollit, e cila vendos nga njera ane te gjitha burimet e mundshme te ndikimeve dhe nga ana tjeter mbartesit e ndikimeve, si dhe parashikimin e madhesise se ndikimit.

6.1 Objektivat e raportit te V.N.M.-së

Objektivat raportit konsistojne ne analizimin e faktoreve lokale e negative mjedisore, ne dhenien e masave zbutese per reduktimin e ndikimeve negative, si dhe tenton ne permiresimin e vlerave ekologjike e rikrijuese te territorit gjate rikonstruksionit dhe shfrytezimit te linjet.

Qellimi i eshte, qe nepermjet vleresimit cilesor e sasior paraprak te parametrave hidrologjike te treguesve gjeologo-inxhinjerike, parametrave sizmo-tektonike, morfologjike e gjeomorfologjike te bazuara ne kritere e standarte shkencore nderkombetare, te tipizohen dhe te perzgjidhen nje sere parametrash dhe vecorish te sistemeve te siperpermendur natyrore, ne sherbim te infrastruktures mjedisore, te infrastruktures urbane .

Ky raport ka per qellim te sherbeje:

- Si instrument per mbrotjen e mjedisit;
- Ne fuqizimin e komunitetit per veprime ne mbrojtje te mjedisit;
- Ne kontrollin e perdorimit te qendrueshem te burimeve natyrore:
- Ne rritjen e mireqenies nga menaxhimi afatgjate i burimeve ujore;
- Ne mbrotje te pasojave financiare dhe social-ekonomike:
- Ne rritje te interesimit per bashkepunim dhe ne gjetjen e zgjidhjeve te reja, etj.

6.2 Metodika e kryerjes se V.N.M.-së

Studimi vleresimit te ndikimit ne mjedis u orientua;

- nga rendesia e ndertimit dhe shfrytezimit te rrjetit te kanalizimeve me standartet bashkekohore,
- nga permbushja e kerkesave vendase dhe te huaja,
- nga vendi ku ai ndodhet, pasurite natyrore e humane te zones si dhe vlerave te vecanta te tyre,
- ne identifikimin e ndikimeve negative dhe lokale,
- marrjen e masave zbutese, duke patur parasysh ruajtjen e interesave ekonomike te investimit,
- ne masat orientuese per nje zhvillim te qenidrushem etj.

Ne kete raport indentifikohen ndikimet lokale e negative ne mjediset humane, si dhe eshte mare parasysh vleresimi i rrezikut. Reduktimi i ndikimeve negative, eshte nderthurur edhe me ndikime te rendesishme lokale dhe strukturore ne keto faza kyesore:

- Hartimi i objektiveve orjentuese te V.N.M.-së;
- Verifikimi ne terren i te dhenave ekzstuese dhe mbledhja e te dhenave biofizike dhe humane:
- Hartimi i V.N.M.-së dhe dorezimi tek porositesit si dhe ne subjektet vendimarese.

6.3 Identifikimi i ndikimeve ne mjedis nga zbatimi i projektit

Nga vleresmi i veçorive kryesore te projektit dhe me investigimet ne zonen e parashikuar per te bere identifikimi dhe rivleresimi i ndikimeve te mundeshme ne mjedis nga rikonstruksioni i ketyre linjave. Ne perputhje me Udhezimin Nr.6, date 27.12.2006 "Per miratimin e metodologjise se vleresimit paraprak te ndikimit ne mjedis te nje veprimtarie" me keto identifikime dhe vleresime eshte plotesuar tabela I e Aneksit II te ketij udhezimi per te analizuar ne menyre te detajuar vleresimet sasiore te ndikimeve ne mjedis nga zbatimi i projektit.

IDENTIFIKIMI I NDIKIMEVE NE MJEDIS NGA ZBATIMI I PROJEKTIT "Rehabilitimi I Rezervuarit Iballe" - Bashkia Fushe Arrez

Nr	Pyetje qe konsiderohen ne fazen e perzgjedhjes	Po/J o	Cilet elemente te mjedisit mund te ndikojne/ si?	Do te jete ndikimi domethenes ne mjedis? Pse?
1 A do te perfsihje ndertimi, operimi ose mbyllja e vepimtarise dhe montimi i teknologjise dhe pajisjeve veprime qe te shkaktojne ndryshime fizike ne topografi, perdorim toke, ndryshime ne trupat ujore etj. ?				
1.1	Ndryshime te perkoheshme ose te perhereshme ne pedorimin e tokes, mbulesen e saj, topografin, duke perfsihje ritjen e intensitetit te perdorimit te tokes	Jo		
1.2	Pastrimin e tokes ekzistuese, vegjetacionit dhe ndertimeve ekzistuese?	Jo		
1.3	Krijimin e perdorimeve te reja te tokes?	Jo		
1.4	Investigime para fazes ndertimore, si shpime per marrjen e mostrave, provat e tokes, dheut ?	Jo		
1.5	Punime ndertimi?	Jo		
1.6	Punime prishjeje?	Po	Prishje te shtresave ekzistuese	Jo (nuk do kete ndikim domethenes, sepse do te kthehet ne gjendjen fillestare)
1.7	Kantiere te perkoheshme pe punime ndertimi ose strehimi per punetoret?	Po	Kantjer ndertimi	Jo (do te jete provizire)
1.8	Punime mbitokesore, struktura ose punime te tokes, germime ose mbushje?	Jo		
1.9	Punime nentokesore, miniera ose tunele?	Jo		
1.10	Punime bonifikuese?	Jo		
1.11	Germime per hapje kanalesh?	Jo		
1.12	Struktura bregdetare, si diga, skela?	Jo		
1.13	Struktura ne det?	Jo		
1.14	Procese te ndryshme prodhimi?	Jo		
1.15	Mjedise per magazinim te mallrave e materialeve te ndryshme?	Po	Materiale inerte si gur kave per rehabilitimin e diges	Jo ()
1.16	Impiante per trajnimin ose depozitimn e mbetjeve te ngurta e te lengeshme?	Jo		
1.17	Objekte te strehimit punetoreve te shfrytezimit?	Jo		
1.18	Rruge e re, hekurudhe, trafik detar, gjate fazes se ndertimit e shfrytezimit?	Jo		
1.19	Rruge e re, hekurudhe, ajrore, ujore, infrastruktura te tjera transporti, perfsihje rruge e stacione te reja te alternuara porte e aeroporte?	Jo		
1.20	Mbyllje apo devijim i rrugëve ekzistuese qe con ne ndryshime ne levizjet e trafikut?	Jo		
1.21	Linja ose tubacione te reja transferuese te transmetimit?	Jo		
1.22	Rezervuar, argjinatura, kanale nentokesore, regullime apo ndryshime te tjera ne hidrologjine e rrjedhave ujore apo akuifereve?	Jo		
1.23	Ndeprerje te rymave?	Jo		
1.24	Nxjerje ose transferim te ujit nga nentoka ose siperfaqet ujore?	Jo		
1.25	Ndryshime ne trupat ujore, siperfaqet e tokes qe ndikojne ne drenimin ose largimin e ujrave?	Jo		
1.26	Transportin e personelit e materialeve te ndertimit, shfrytezimit e mbeturinave?	Po	Transporti i materialeve	Jo (nuk ka ndikim domethenes)

1.27	Punime afatgjata cmontimi, nxjerrjen e mbeturinave ose punime restauruese?	Po	Prishje te shtresave ekzistuese	Jo (nuk ka ndikim domethenes)
1.28	Veprimtari gjate ndryshimit te destinacionit qe mund te kene ndikim ne mjedis?	Jo		
1.29	Hyrjen e njerezve ne nje zone perkohesisht ose ne menyre te vazhdueshme?	Jo		
1.30	Futjen per kultivim te specieve jovendase?	Jo		
1.31	Humbjen e specieve vendase ose diversitet gjenetik?	Jo		
1.32	Ndonje veprim tjetere?	Jo		
2. A do perdoren gjate fazes se ndertimit dhe shfrytezimit te projektit burimet natyrore te tilla si:toka, uji, materiale e energji, nga burime qe jane te parinovueshme ose te kufizuara?				
2.1	Toke vecanerisht e varfer apo toke bujqesore?	Jo		
2.2	Uji?	Jo		
2.3	Minerale?	Jo		
Pyetje qe duhet te mbahen parasysht gjate perzgjedhjes				
2.4	Grumbullime lendesh ndertimi (zhavor etj)	Jo		
2.5	Pyje dhe lende drusore	Jo		
2.6	Energji elektrike apo lende djegese?	Po	Energji elektrike	Jo (eneergji elektrike per stacionet e pompimit)
2.7	Ndonje burim tjetere?	Jo		
3. A do te perfshije projekti perdorimin, ruajtjen, transportin, perpunimin dhe prodhimin e substancave e materialeve qe mund te jene te demshem per shendetin e njerezve e mjedisin e risin shqetesimin mbi rreziqet aktuale e te mundshme ne shendetin e njerezve?				
3.1	A parashikon projekti perdorimin e substancave ose materialeve te rrezikshme ose toksike per njerzit dhe mjedisin?	Jo		
3.2	Do rezultojte projekti ne ndryshime me shfaqje semundiesh ose efekt ne vektoret e semundjeve	Jo		
3.3	Do ndikojte projekti ne mireqenien e njerezve?	Po	Mireqenien	Po (Rritjen sigurise se ujitjes se tokave)
3.4	A ka grupe njerzish qe mund te ndikohen nga projekti, si te semure apo te moshuarit?	Jo		
3.5	Shkaqe te tjera?	Jo		
4. A do te prodhohen mbeturina te ngurta, gjate ndertimit, shfrytezimit ose nxjerrje jashte funksioni?				
4.1	Mbeturina dherash zhavori ose minierash?	Jo		
4.2	Mbetje urbane (shtepiake ose tregetia) ?	Jo		
4.3	Mbetje te rrezikshme e toksike apo radioaktive?	Jo		
4.4	Mbetje te tjera te proceseve industriale?	Jo		
4.5	Produkte shtese?	Jo		
4.6	Ujra te zeza ose llumra te tjera nga trajtimet e shkarkimeve te lengeta?	Jo		Jo ()
4.7	Mbetjet nga ndertimet ose shembjet?	Jo		
4.8	Mbeturina makinash ose paisjesh?	Jo	Pompat dhe paisje	()
Pyetje qe duhet te mbahen parasysht gjate perzgjedhjes				
4.9	Toka te ndotura ose materiale te tjera?	Jo		
4.10	Mbetje bujqesore?	Jo		
4.11	Mbetje te tjera te ngurta?	Jo		
5. A do te shkarkohen ndotes ne ajer ose cdo substance tjeter e rrezikshme toksike apo e demshme per shendetin nga projekti?				
5.1	Shkarkime nga djegiet e karburanteve nga burime stacionare ose te levizshme?	Jo		

5.2	Shkarkime nga proceset prodhuese?	Jo		
5.3	Shkarkime nga perpunimi i materialeve, perfshi depozitimin ose transportin?	Jo		
5.4	Shkarkime nga aktiviteti i ndertimit perfshi impiantet dhe pajisjet?	Jo		
5.5	Mbetje e erera sulmuese nga perpunimi i materialeve te ndertimit, ujrart e zeza e mbetjet?	Jo		Jo (do te jene provizore gjate pastrimit dhe rehabilitimit)
5.6	Shkarkime nga inceneratoret e plehrave?	Jo		
5.7	Shkarkime nga djegjja e mbetjeve ne ajer?	Jo		
5.8	Shkarkime nga burime te tjera?	Jo		
6. A do te shkaktoje projekti zhurma dhe vibracione ose emetime te drites, energjise termike ose rrezatim elektromanjetik?				
6.1	Nga puna e paisjeve si: motora, franto, ventilus?	Po	Motora	Jo (punimet gjate ndertimit do te kryhen me orar te reduktuar)
6.2	Nga procese industriale apo te ngjajshme?	Jo		
6.3	Nga ndertime apo prishje?	Jo		
6.4	Nga plasje apo futje pilotash	Jo		
6.5	Nga trafiku gjate ndertimit ose shfrytezimit?	Jo		
6.6	Nga proceset e ndricimit ose ftohjes?	Jo		
6.7	Nga burimet e rezatimit elektromanjetik (efektet mbi pajisjet dhe njerezit)?	Jo		
6.8	Nga cdo burim tjetere?	Jo		
7. A do te coje projekti ne rreziqe te ndotjes se tokes, ujit nga shkarkimet e ndotesave ne toke ne kanalizimet e ujrave te bardha dhe te zeza, ujrart siperfaqesor, nentokesor, bregdetare ose ne det?				
7.1	Nga perpunimi, depozitimi, perdorimi ose shkarkim i lendeve te rrezikshme e toksike?	Jo		
7.2	Nga shkarkimet e ujrave te zeza ose rjedhjeve te tjera (trajtuara e patrajtuara) ne uji ose toke?	Jo		Jo ()
7.3	Depozitimi ndotesve te shkarkuar ne ajer, uji toke	Jo		
7.4	Nga cdo burim tjetere?	Jo		
7.5	A ka rrezik te ndonje akumulimi afatgjate te ndotesve ne mjedis nga keto burime?	Jo		
8. Ekziston rreziku i aksidenteve gjate ndertimit apo shfrytezimit te projektit qe mund te ndikojne ne shendetin e njerezve apo mjedisin?				
8.1	Shperthime, zjare, nxjerje nga depozitimi, perdorimi e prodhimi i substancave te rrezikshme e toksike?	Jo		
8.2	Nga ngjarje qe kapercenje kufijte e mbrojtjes normale te mjedisit, p sh. demtimi i sistemit te kontrollit te ndotjes?	Jo		
8.3	Nga ndonje shkak tjetere?	Jo		
8.4	Mund te ndikohet projekti nga fatkeqsi natyrore qe shkaktojne deme per mjedisin (permbytje, termete, shkarje etj.)?	Jo		
9. A rezulton projekti me ndryshime sociale, ne demografi, menyre tradicionale jetese, punesim?				
9.1	Ndryshime ne madhesine e popullsisë, moshen, strukturen, grupet sociale etj.?	Jo	Madhesine e popullsisë	Jo ()
9.2	Nga strehimi i njerezve apo prishja e shtepive, mjediseve te komunitetit, si shkolla, spitale, mjedise sociale?	Jo		
9.3	Nepermjet migrimit te banoreve te rinj ose krijimit te komuniteteve te reja?	Jo		
9.4	Nga realizimi i kerkesave ne ritje per mjedise, sherbime sociale, strehim, arsim, shendet?	Jo		
9.5	Nga krijimi i vendeve te punes gjate ndertimit a shfrytezimit apo humbjes se vendeve te punes me pasoja ne papunesi e ekonomi?	Po	Vende pune	Po (gjate rehabilitimit do punesohen banore te zones)

9.6	Ndonje shkak tjetër?	Jo		
10. A do te coje projekti ne presion per zhvillime te metejshme qe mund te kene ndikim te rendesishem ne mjedis, me shume banesa, rruge te reja, industri, vepimtari mbeshtetese				
10.1	A do te coje projekti ne presione per zhvillime te metejshme qe do te kete ndikim te caktuar ne mjedis, si: me shume strehim, rruge te reja, industri, shembime publike mbeshtetese te reja?	Po	Zhvillim metejshem	te Po (Ritje te cilesise se jeteses se banoreve)
10.2	A do te coje projekti ne zhvillimin e mjediseve mbeshtetese, zhvillime ndihmese ose zhvillime te nxitura nga projekti qe te kete ndikim mjedisi , si: 1. infrastrukture mbeshtetese (rruge, furnizim me energji elektrike, trajtim te mbetjeve ose ujrave te perdorura etj.) 2. Zhvillim i strehimit; 3. industri nxjeresë (ekstraktuese); 4. industri funizuese; 5. te tjera	Jo Jo Jo Jo		
10.3	A do te coje projekti ne riperdorim te kantjerit pas shfrytezimit te tij qe do te kete ndikim ne mjedis?	Jo		
10.4	A do te coje projekti ne krijimin e nje precedenti per zhvillime te mevoneshme?	Jo		
10.5	Do kete projekti pasoja kumulative nga afersia me projekte te tjera ekzistuese ose te planifikuara e me pasoja te ngjashme?	Jo		

7. ANALIZA E GJENDJES EKZISTUESE DHE VLERESIMI I SITUATES

7.1 Ndikimet ne mjedis gjate rehabilitimit te STP.

Per rehabilitimin e Diges do te kryen keto punime: Germim , mbushej dheu dhe betonime te kanaleve .. Pra gjate kryerjes se ketyre operacioneve do te kete krijim te pluhurave dhe llumrave ne sasira te vogla si rezultat i punimeve te ndryshme qe duhen bere ne te.

7.2 Ndikimet ne mjedis gjate largimit te materialeve qe do te largohen nga kanalet, linjat e shtrirjes se tubacioneve, etj

Per te bere te mundur reduktimin ne minimum te tyre gjate transportit eshte e domosdoshme qe makina transportuese te lagen dhe te mbulohen.

7.4 Ndikimet ne mjedis si rezultat i sjelljes se materialeve te ndryshme

Meqe kemi te bejme me furnizim materialesh, do te kemi paisje qe do te sillen per nepermjet makinave te tonazhit te mesem. Keto makina nuk do te rrisin trafikun dhe nivelin zhurmave. Eshte menduar qe punimet te kryhen ne orar te kufizuar nga ora 07.00-15.00 dhe ndalohet perdorimi borive.

7.5 Vleresimi i efektivitetit te pritshem te masave zbutese

Realizimi i objektivave dhe treguesve te pritshem te parashikuar ne projektin, do te varet nga respektimi i treguesve te percaktuar ne kete raport. Kontrolli i monitorimit dhe permiresimi i vazhdueshem, sipas kushteve te shfrytezimit te krijuar gjate aktivitetit, do te coje perfundimisht ne perfitimin e pamjeve te parashikuara ne projekt.

7.6 Zhurmat

Gjate rehabilitimit te Diges, do te kete angazhim te makinerive per montimi, etj. Transportimi i materialeve ne rruget egzistuese do te programohet me kujdes per te shmangur cdo shqetesim ne trafikun lokal dhe do te ndalohet perdorimi i borive.

7.7 Ndikimet ne ujrat siperfaqesore

Zbatimi i ketij projekti nuk le shkas per ndotjen e ujerave te rrjedhes siperfaqesore nga ndotes te ndryshem si karburantet, lendet helmuese etj. Nuk pritet te ndodhe ndonje ndotje nga shkarkimet ne toke, e me pas te shpelahen nga rreshjet, ndersa nga karburantet mund te kete vetem ndotje aksidentale nga rrjedhja e mjeteve te punes.

7.8 Ndikimet ne ujrat nentokesore

Zbatimi i projektit nuk ka ndikim ne ujrat nentokesore.

8. PLANI I ZBUTJES SE NDIKIMEVE NEGATIVE DHE REHABILITIMET

8.1 Perdorimi tokes

Nderhyrjet jane ne digen ekzistuese dhe nuk pritet te kete ndikime

8.2 Ndikimi tek njerezit, ndertesat dhe objektet e ndertuara nga njeriu

8.2.1 Ndikimi ne populisi

Ndertimi i projektit, ne kete zone nuk ka per te sjelle probleme per komunitetin e kesaj zone. Realizimi i ketij projekti, nuk do te shkaktoje ndryshime ne popullsine e saj, apo zhvendosje te saj per shkak te ketij aktiviteti. Nderkohe duhet te theksojme qe rehabilitimi i Diges, do te kete avantazhe te medha, jo vetem per biznesin, por dhe per banoret e zone.

8.2.2 Ndikimet ne peisazh

Kemi theksuar se karakteristike e nderhyrjeve ne Diges eshte ruajtja dhe mos ndryshimi i peisazhit dhe mjedisit turistik te saj, prandaj peisazhi nuk ka per te patur asnje demtim dhe nuk do te kete nevojte per rigjenerim te peisazhit per periudhen e ndertimit dhe shfrytezimit.

8.3 Ndikimet e rrjetit mbi trashgimine arkitektonike dhe historike, tiparet arkeologjike, si dhe vepra te tjera njerezore

---

Si rezultat i nderhyrjeve ne Diges nuk do te kete ndikime negative mbi trashegimine arkitektonike dhe historike, tiparet arkeologjike, si dhe mbi vepra te tjera njerezore, sepse ne zone dhe perreth saj, nuk ka objekte te nje rendesie te vecante te karaktereve te mesiperme. Per shkak se objektet jane ekzistuese dhe jane shtruar rrjete inxhinierike ne periudha te ndryshme.

8.4 Ulja e intensitetit te erozionit dhe zbutja e ndryshimeve te topografise

Qellimi i projektit lidhet me "Rehabilitimi I Rezervuarit Iballe" - Bashkia Fushe Arrez. Nder objektivat themelore te ketij aktiviteti eshte rehabilitimi dhe rritja e sigurise se diges.

9. NDIKIMET NE FLORE, FAUNE DHE GJEOLGJINE

9.1 Bimet e ujit

Nga ky aktivitet nuk do te kete demtime te bimesise pasi do te ndertohen mbi gjurmen e rrugeve ekzistuese.

9.2 Flora dhe Fauna

Zona sic eshte pershkuar edhe me lart, nuk eshte e mbushur me bimesi. Fauna e zones, sidomos ajo ujore, nuk peson ndonje ndryshim te ndjeshem nga ky projekt.

Aktiviteti i ndertimit e shfrytezimit nuk sjell influence negative ne folenizim, shumezim, etj. Gjate fazes se shfrytezimit nuk ka elemente te shqetesimit per demtimin e faunes.

Po ashtu edhe fauna karakteristike e zones eshte e paprekshme nga ndikimet e rehabilitimit, per arsye se aktiviteti i ndertimit dhe shfrytezimit nuk demton as ne lloje e as ne numer elementet e flores dhe faunes, si pjese perberese e ketij rajoni. Pra, si perfundim theksojme se rehabilitimiut dhe shfrytezimi i Diges nuk e demton floren dhe faunen e zones

9.3 Humbja dhe demtimi i tipareve gjologjike, paleontologjike, problemi i mjedisit gjeologjik

Ne pikepamje te strukture gjeologjike dhe pamjes se relievit, kjo zone nuk ka vecori tipike dalluese dhe rehabilitimi do te behet ne strukturat ekzistuese. Kjo zone perben nje peisazh te zakonshem gjeologjiko-gjeomorfologjik, katakteristike e ketij rajoni.

10. NDIKIMET E PRITSHME NE MJEDISIN PERRETH

10.1 Ndikimet fizike te projektit ne ndryshimet e topografise se zones, tokes, etj.

Gjate te rehabilitimit te Diges, nuk do te kete ndryshime ne topografine lokale.

10.2 Ne cilesine dhe sasine e tokes

Siperfaqja ne te cilen do te kryhen punime eshte strukture ekzistuese.

10.3 Ndikimet ne uje

Rehabilitimi i Diges do te kryhet ne periudhe jashte sezonit te ujitjes qe dalja jashte funksionit nga nderhyrja te sjelle ndikim minimal dhe per nje perudhe te shkurter.

10.4 Ndikimet e ndotesve dhe mbetjeve ne cilesine e ujit

Gjate ushtrimit te ketij aktiviteti nuk do te kete ndikim ne cilesine e ujit.

10.5 Ndikimet ne ajer

Ushtrimi i ketij aktiviteti nuk ka ndikim ne cilesine e ajrit te zones.

10.6 Ndikimi ne klime

Gjate ushtrimit te ketij aktiviteti nuk ka ndikim ne klimen e kesaj zone.

10.7 Aromat sulmuese

Gjate ushtrimit te ketij aktiviteti ka aroma te pakendshme kanalizimesh te cilat jane per nje kohe te shkurter.

10.8 Ndikime te tjera klimatike

Gjate ushtrimit te ketij aktiviteti nuk priten ndryshime te dukshme klimaterike, si ne drejtim te permiresimit ashtu edhe ne ate te perkeqesimit te saj.

10.9 Ndikime te tjera indirekte dhe sekondare, qe shoqerojne projektin

Projektet e tjera si p.sh. rruget e reja, rrjeti furnizimit me uje, banesat, linjat e energjise, telekomunikacionet, etj. Nuk do te ndikojne ne realizimin e ketij projekti, pasi punimet jane ne struktura ekzistuese.

10.10 Ndikimet shoqeruese te projektit me projekte te tjera ekzistuese ose te propozuara

Ushtrimi i ketij aktiviteti do te ndikojte pozitivisht ne zhvillimin dhe ne rritjen e turizmit ne zone.

11. MASAT PER ZBUTJEN E NDIKIMEVE NE MJEDIS GJATE ZBATIMIT TE PROJEKTIT

11.1 Organizimi

Diga do te jete nen administrimin e Bashkise Fushe - Arrez dhe do te kete administrator, drejtues teknik, specialiste, punetore mirembajtje, manovratore te rrejetit shperndares, shofere etj.

11.2 Masat e sigurimit teknik ne pune

Mbrojtja ne pune dhe ruajtja e shendetit te punonjesve qe do to punojne ne ndertimin dhe shfrytezimin e ujesjelles-kanalizime, do te realizohet duke zbatuar rregullat e sigurise dhe mbrojtjes ne pune.

Gjate rehabilitimit, duhet te jene ne qender te vemendjes problemet e sigurimit teknik dhe mbrojtjes ne pune, pasi keto jane me te rendesishmet dhe qe kerkojne nje vleresim shume serioz nga ana e drejtuesit te punimeve.

- Para se gjithash ne te gjitha operacionet duhet te punesohen specialiste me eksperience pune ne kete fushe.
- Drejtuesi teknik i punimeve duhet te beje instruktimin teknik te punonjesve, sipas kerkesave te rregullores per keto punime.
- Ne mjediset qe do te punohet do te jete gjithmone kutia e ndihmes se shpejte dhe te jete e mbyllur me kyc dhe te mbahet nga nje punonjes qe do te jete gjithmone i gatshem.
- Punetoret qe do te punojne per hapjen e kanaleve, duhet te jene te paisur nga firma me te gjitha mjetet mbrojtese dhe veshje te dukshme, kapele plastike, rroba pune, dorashka, etj.
- Nje kujdes i vecante duhet treguar gjate nderhyrjes, duke zbatuar me korrektesi projektin e zbatimit.
- Per rastet e mundshme te renies se zjarrit, ne objekt duhet te jene te vendosura shuaresit me gaz shkumues.

Punonjesit duhet te jene te instruktuar per rastet e renes se zjarrit si dhe per rastet e aksidenteve ne pune.

Mbrojtja ne pune dhe ruajtja e shendetit punonjesve qe do punojne, do te realizohet duke zbatuar:

- Normativat e ndotesve ne mjediset e punes te miratuara nga Inspektoriati i Higjenes se Punes,
- Garancine e lendeve te para si te pademshme per shendetin e puntoreve ne te gjitha fazat e punes me to.

Operacionet e punes ne mjediset e punes kerkojne perdorimin e veshjeve personale speciale per te realizuar mbrojtjen nga saldimet e tubave te celikut dhe te zhurmave. Sigurimi teknik dhe mbrojtja ne pune do te jene dy detyrat kryesore te stafit drejtues dhe i punonjesve.

Nje nder kerkesat e Shoqerise sipermarrese per makinerite e blera, eshte qe rreziku i aksidenteve ne pune dhe prekja e shendetit nga agjentet e ndryshem fizike apo kimike te jete sa me e vogel. Kjo do te beje te mundur qe te ulen ne minimum pasojat qe vijne nga proceset e ndryshme te punes.

11.3 Mbrojtja e mjedisit

Rehabilitimit do te zhvillohet ne harmoni me vlerat e natyres. Zona nuk permban habitate potenciale per biodiversiteti. Vemendje kryesore gjate ketyre punimeve duhet te tregohet ne dy aspekte;

- 1) sistemimi i materialit inert te krijuar nga keto punime,

Studimi i hollesishem e masave te propozuarar nga projektuesit e ketij rrjeti jane garanci qe keto probleme mjedisore do te jene minimale. Pra mund te themi se nga ky aktivitet nuk pritet te kete ndikim mjedisor te matshem pasi:

- Nuk ka prodhim te mbetjeve te rrezikshme
- Nuk shkakton ndotje te tokes me shkarkime te ndryshme te lengeta, apo te ngurta
- Nuk ka shkarkime ne ajer te gazrave apo tymrave

- Zhurmat ne mjediset e punes do te jene brenda normes sanitare te lejuar, dhe per pasoje as zhurmat ne mjediset e jashtme nuk pritet te kene ndikim ne popullaten perreth
- Nuk ka clirim te aromave te ndryshme, etj
- Ka vlera normale te temperatures dhe te lageshtise ne mjediset e punes
- Jane parashikuar marrja e te gjitha masave per mbrojtjen ne pune dhe masat per evitimin e rrezikut te zjarrit.

Sipermarsi ka mjetet e nevojshme teknike dhe financiare per te zhvilluar kete aktivitet dhe kerkon te jete e pajisur me te gjitha lejet perkatese, sipas legjislacionit shqiptar. Raporti i Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis per rehabilitimin e stp eshte pergatitur si pjese e dokumentacionit qe duhet per te marre miratimet e zhvillimit te aktivitetit nga institucionet perkatese.

Raporti eshte pergatitur sipas kerkesave te Ligjit me Nr. 10440, datë 07. 07. 2011 "Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis" (V.N.M.) eshte dhene ne menyre te qarte se cilat projekte i nenshtrohen vleresimit te ndikimit ne mjedis te cilat klasifikohen si me poshte. Ai synon te jape aspektet mjedisore te aktivitetit dhe ndikimet e mundshme ne mjedis si rezultat i zhvillimit te tij. Ne Raportin e Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis shoqeria jep informacionin e duhur:

- per aktivitetin qe eshte menduar te kryhet ne perputhje me kerkesat mjedisore,
- per zhvllhimin e aktivitetit te prodhimit te energjise hidro qe do te jete ne perputhje me kriteret per mbrojtjen e mjedisit.

11.4 Masat e mara per zbutjen e rrezikut ne mjedis dhe shendet

Sic u theksua dhe me lart, mund te pohohet se rreziku ne mjedis ne zonen qe do te realizohet projekti i rehabilitimit te Diges, eshte i minimizuar deri ne ate shkalle sa mund te themi se nuk do te jete prezent. Punime per montimet do te jene konform me cilesine dhe standartet nderkombetare. Nder masat e marra ne rast zjarri, do te ndodhen te instaluara impiantet e mbrojtjes kunder zjarrit. Per reagimin e menjehershem ndaj aksidenteve te mundeshme humane do te kete edhe nje mjedis te mbyllur ku mbahet kutia e ndihmes se shpejte dhe do te vendosen mjetet personale te punonjesve. Per uljen e rrezikut te aksidentimit te punonjesve nga mjetet e transportit gjate fazes se ndertimit, nuk do te lejohet te ecin me shume se 30 km/ore.

12. MATRICAT PERMBLEDHESE TE NDIKIMEVE NE MJEDIS

Ne perputhje me Udhezimin Nr.6, date 27.12.2006 "Per miratimin e metodologjise se vleresimit paraprak te ndikimit ne mjedis te nje veprimtarie" eshte ndertuar matrica e ndikimeve te projektit rehabilitimit te STP te rrjetit ekzistues se kanalizimeve, gjate fazes se shfrytezimit. Matrica eshte ndertuar ne perputhje me Aneksin II te pjeses se dyte te ketij udhezimi.

12.1 Matrica e ndikimeve ne mjedis

Tipare te mjedisit te projektit, te cilat mund te ndikohen nga projekti lokal apo perreth vendodhjes se projektit	Identifikimi i ndikimit ne mjedis			
	Ne ndertim		Ne shfrytezim	
	Po	Jo	Po	Jo
Zone te mbrojtura nga legjislacioni per vlerat e tyre ekologjike, peisazhe, kulturore		X		X
Zona te tjera te rendesishme ose te ndjeshme per arsye te ekologjise te tyre				
a. ligatina		X		X
b. rjedhje ujore ose trupa te tjere ujore		X		X
c. zona bregdetare		X	X	
d. male		X		X
e. pyje		X		X
Zona te perdorura nga specie te mbrojtura, te flores e faunes, per kyqezim, folenizim, ushqim, pushim, dimerim, migrim		X		X
Ujrat e brendeshme, tokesore, bregdetare, detare e nentokesore		X		X
Zona me vlera te larta peisazhi e skenike		X		X
Rruge ose mjedise te tjera te perdorura nga publiku per pushime ose aktivitete te tjera.		X		X
Rruge transporti qe jane te mbingarkuara		X		X
Zona me rendesi historike e kulturore		X		X
Vendosja e projektit ne nje zone shume te dukshme nga shume njerez		X		X
Humbje te tokes se gjelber		X		X
Perdorime ekzistuese te tokes ne/ose reth vendit te zbatimit te projektit, qe ndikohen nga projekti				
a. shtepi, oborre ose prona te tjera private		X	X	
b. industri		X		X
c. tregeti		X		X
d. rekreacione		X		X
e. hapësira publike		X		X
f. mjedise te komunitetit		X		X
g. bujqesi		X		X
h. pyje		X		X
i. turizem		X	X	
j. miniera		X		X
Plane perdorime te ardhshme te tokes te cilat mund te ndikohen prej tij		X		X
Zona me densitet te larte popullsie e ndertimesh		X		X
Zona te zena nga perdorime te ndjeshme te tokes				
1. spitale		X		X
2. shkolla		X		X
3. vende kulti		X		X
4. mjedise te komunitetit		X		X
Permbajtja ne zone e burimeve te rendesishme, me nje cilesi te larte ose te pakta qe mund te ndikohen				
1. burime ujrash nentokesor		X		X
2. ujra siperfaqesore		X		X
3. pyje		X		X
4. bujqesi		X		X
5. peshkim		X		X
6. turizem		X	X	
7. minerale		X		X
Zone subjekt I ndotjes ose demtimeve mjedisore p.sh, ku standartet ekzistuese mjedisore jane tejkaluar		X		X
Zone e ndjeshme ndaj termeteve, reshqitje toke, erozionit, permytjeve ose kushteve klimatike		X		X
Ndryshim i kushteve fizike te perberesve mjedisor				
1. mjedisi atmosferik		X		X
2. uji-sasia, rrjedhat ose nivel i lumit, liqenit, uji nentokor		X		X
3. grykederdhjet, uji bregdetar ose detar		X		X
4. toka-sasia, thellesi, lageshti, qendrueshmeri, erodibilitet		X		X
5. kushtet gjeologjike dhe te siperfaqes se tokes		X		X
Shkarkimet nga zbatimi i projektit te ndikojne ne cilesine e perberesve mjedisore				

1. cilesia e ajrit lokal		X		X
2. cilesi e ajrit global, ndryshim klimatik, ngushtim i shtreses se ozonit		X		X
3. cilesi e ujit: lumenj, liqen, ujra nentokesor		X		X
4. grykederdhjet, ujrat bregdetare ose detare		X		X
5. statusi ushqyes dhe eutrofikimii ujrave		X		X
6. acidifikimi i tokes ose ujrave		X		X
7. toka		X		X
8. zhurmat		X		X
9. temperatura, rezatimi ndricues e elektromanjetik		X		X
10. produktiviteti i sistemeve natyrore ose bujqesore		X		X
Ndikimi ne disponibilitetin apo pamjaftueshmerine e burimeve te mundshme ne nivel lokal ose global				
1. Karburantet		X		X
2. Ujrat		X		X
3. Minerale dhe agregate		X		X
4. Lende drusore		X		X
5. Burime te tjera jo te rinovueshme		X		X
6. Kapacitetin e infrastruktures ne vend		X		X
Ndikimi ne shendetin ose mireqenien e komunitetit				
1. Cilesine e ajrit, ujit, ushqimet	X			X
2. Semundje ose vdekshmeri e komuniteteve ekspozimi ndaj ndotjes		X		X
3. Shfaqje ose shperndarja e bartesve te semundjeve		X		X
4. Ndjeshmeria e individeve te vecante, komuniteteve ndaj semundjeve		X		X
5. Perceptimi individual i sigurise personale		X		X
6. Kohezioni dhe identiteti i komunitetit		X		X
7. Identiteti kulturor dhe shoqatat		X		X
8. Te drejtat e minoriteteve		X		X
9. Kushtet e strehimit		X		X
10. Punesimi		X		X
11. Kushtet ekonomike		X		X
12. Institucionet sociale		X		X

Matrica e prioriteteve te ndikimeve ne mjedis gjate fazes se ndertimit dhe shfrytezimit

Matrica e prioriteteve te ndikimeve ne mjedis gjate fazes se nderhyrjeve te projektit "Rehabilitimi I Rezervuarit Iballe" - Bashkia Fushe Arrez, jane ndertuar ne perputhje me Udhезimin Nr.6, date 27.12.2006 "Per miratimin e metodologjise se vleresimit paraprak te ndikimit ne mjedis te nje veprimtarie".

Pyetesori i prezantuar ne Aneksin 2 te pjeses se trete te udhezimit eshte perceptuar dhe zgjeruar mbeshtetur ne eksperiencen bashkohore te vleresimit te ndikimit ne mjedis te projektit te ndertimit te rrjetit.

12.2.1 Matrica e prioriteteve te ndikimeve ne mjedis gjate fazes se ndertimit

Ngjarjet gjate fazes se ndertimit	Faktoret qe ndikohen	Impakti	Prioriteti
Kerkime gjeologjike	Kafshet e egra	Zhurme	Nuk ka
Prerje e vegjetacioneve ekzistuese	Pyjet	Ndryshimi i habitatit	Nuk ka
Zgjerimi i rugeve ekzistuese	Komuniteti	Krijimi i oportunitetit, ndryshimi i habitatit	Nuk ka
Levizje e tokes	Gjeologjia e zones	Stabiliteti i shpateve	Nuk ka
Germime kanalesh	Hidro-gjeologjia e zones	Ndryshimi i rrjedhes se ujit	Nuk ka
Mbushje permanente me materiale te shpateve	Gjeologjia e zones	Stabiliteti i shpateve	Nuk ka
Realizimi i pritave provizore	Jeta e ujit, hidro-gjeologjia e zones	Ndryshimi i hidrografise se akuiferit	Nuk ka
Krijimi i akumulimit te perkohshem te dherave	Gjeologjia e zones	Stabiliteti i shpateve	I neglizhueshem
Zhvendosje e perkohshme e personave, rrugeve, linjave elektrike	Komuniteti	Krijimi i oportunitetit,	I neglizhueshem
Realizimi i rugeve ndihmese dhe kantieri	Komuniteti, kafshet e egra	Ndikimi vizual, shqetesimi i kafsheve te egra	Nuk ka
Mbetje te ngurta te basenit	Ekosistemi ujor	Ndryshimi i habitatit	I neglizhueshem
Perdorimi ekskavatoreve, kamionave, makinave per personelin	Komuniteti, kafshet e egra	Zhurme	Nuk ka

Prezenca njerzore ne vend gjate punimeve	Komuniteti, kafshet e egra	Zhurme	I neglizhueshem
--	----------------------------	--------	-----------------

12.2.2 Matrica e prioriteteve te ndikimeve ne mjedis gjate fazes se shfrytezimit

Ngjarjet gjate fazes se ndertimit	Faktoret qe ndikohen	Impakti	Prioriteti
Zhurmat nga paisjet elektromekanike	komuniteti	Ndryshimi i kualitetit jeteses	I ulet
Largimi i materialit nga stp	Ekosistemi uJOR, komuniteti	Permiresimi i cilesise ajrit	I mesem

13. ASPEKTET NEGATIVE DHE POZITIVE TE NDIKIMIT NE MJEDIS

Nga matrica e prioriteteve te ndikimeve ne mjedis te prezantuara me siper ne menyre te permbledhur jane paraqitur efektet negative dhe pozitive te zbatimit te projektit "Rehabilitimi I Rezervuarit Iballe" - Bashkia Fushe Arrez.

13.1 Efektet negative

- Depozitimi i mbetjeve te ngurta do te behet ne vendepozitim e miratuar nga institucionet vendore dhe qendrore.

13.2 Efektet pozitive

- "Rehabilitimi I Rezervuarit Iballe" - Bashkia Fushe Arrez do te permiresoje kushtet e banoreve dhe turisteve.
- Pritet te kete nje permiresim te sherbimeve dhe potencialeve rekreative te zones vecanerisht te turizmit.
- Aktiviteti i ndertimit nuk do t'i shkaktoje ndotje tokes.
- Zona do te mbetet me po ato funksione per te cilat eshte destinuar dhe nuk do te kete ndryshim.

14. PROGRAMI I MONITORIMIT TE NDIKIMIT NE MJEDIS TE PROJEKTIT

Monitorimi eshte nje proces i zbulimit te ndryshimeve nese ato ndodhin, si dhe i percaktimit te drejtimit dhe matjes se shtrirjes se tyre. Objektivi themelor i ketij kapitulli eshte qe te ofroje rekomandime te pershtateshme per mbrojtjen e zones, mbrojtjen e shendetit te punonjesve dhe te mbrojtjes se cilesise dhe regjimit te ujrave qe futet ne tubacion dhe shkon tek konsumatori.

Procesi i monitorimit do te perqendrohet dhe fokusohet ne aktivitetin e ketij linje, ne faktoret qe gjenerojne ndikime negative ne mjedis, ne efektet e ketyre ndikimeve, dhe ne zbatimin e masave per zbutjen e tyre. Monitorimet do te kryhen nga vete investitori, dhe ne rast te pamundesise teknike per realizimin e tyre do te kerkohet bashkepunimi i subjekteve te specializuara per fushat perkatese. Verifikimet, monitorimet apo auditimet do te organizohen nga institucionet administrative si DRM-ja e Vlore dhe Ministria e Mjedisit.

14.1 Plani i monitorimit

Efektet negative mund te minimizohen duke marre masash te cilat cojne ne reduktimin e ndikimit ne mjedis.

14.1.1 Efektet potencialet ndotese te mjedisit dhe masat mbrojtese gjate fazes se ndertimit dhe gjate fazes se shfrytezimit

Shqetesime te ndryshme mund ti shkaktohen komuniteteve tokale

Te gjitha lejet duhet te merren nga autoritetet dhe nese perkohesisht preken siperfaqe toke, ato pas perfundimit te punimeve duhet te kthehen ne gjendjen fillestare.

Magazinimi dhe trajtimi i materialeve te rrezikshme

Duhet treguar kujdes per te evituar ndotjen e tokes dhe ujit nga pikimet dhe rrjedhjet e mundeshme te lubrifikanteve dhe solventeve qe do te perdoren gjate ndertimit te vepres. Nje plan emergjence duhet te pregatitet ne rast te rrjedhjeve te lubnifikanteve dhe solventeve.

Hedhja e mbeturinave te ngurta dhe te lengeta

Problemet shqetesuese qe lidhen me ndotjen e mjedisit jane dhe mbetjet e ngurta qe do te gjenerohen gjate pastrimit rehabilitimit të digës. Keto mbetje do te duhet te hidhen ne vende te caktuara nga pushteti lokal.

Problemet shqetesuese ne lidhje me kontaminimin e ujit

Nuk do te lejohet hedhja e drejte per drejte e mbetjeve te ngurta apo te lengeta ne mjedis te hapur.

14.2 Programi i monitorimit

Programi i monitorimit do te perdoret per te verifikuar, qe te gjitha ndikimet e mundeshme qe do ti vijne mjedisit nga nderhyrja ne stp, jane marre parasysh. Programi i monitorimit per secilen ndotje potenciale qe mund t'i shkaktohet mjedisit eshte dhene me poshte dhe duhet te mbikqyret nga Agjensia Rajonale e Mjedisit.

Aspektet kryesore qe do te jene ne vemendje te monitorimit:

- Dergimi i materialeve dhe i paisjeve ne shesh; per kete aspekt eshte i nevojshem inspektimi i perhershem, i cili duhet te realizohet ne lidhje me kontrollin e emetimeve te pluhurit ne atmosfere gjate transportit te llumit.

15. KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME

Nga analiza e tere aspekteve te marra ne shqyrtim ne Raportin e Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis dhe te projektit "**Rehabilitimi I Rezervuarit Iballe**" - **Bashkia Fushe Arrez** zbatimi i projektit nuk do te kete pasoja negative te matshme ne mjedisin e zones. Projekti parashikon rehabilitimin e zones krahas ndertimit. Kjo eshte arsyeja qe subjekti ben propozimet perkatese ne dokumentacionin e pergatitur per tu pajisur me Leje Mjedisore. Nderkohe eshte me rendesi qe subjekti ndertues te kete parasysh keto detyrime gjate fazave te ndryshme te realizimit te ketij projektit:

Duke bere vleresimin permbledhes te raportit te pergatitur, i cili parashtron projekti, del e nevojshme te bejme konkluzione e japim rekomandimet e me poshteme:

1. Territori ne fjale nuk ka statusin e parkut kombetar.
2. Zbatimi i ketij projekti nuk do te kete ndonje pasoje negative te matshme ne mjedisin e zones.
3. Largimi i ujrave te perdorur nga popullata me kerkesat gjithnje ne rritje eshte nje domosdoshmeri.
4. Masat qe jane parashikuar ne terren do ta zbusin kete fenomen dhe do ta kthejne ne gjendjen fillestare.

LITERATURA

1 AKM

Buletine mjedisore

-
2	MMPAU	Akte ligjore mjedisor
3	MMPAU	Akte ligjore Nderkombetare
4	HoxhaJ	Hartografimi gjeologo-ambjental.
5	Grup autoresh	Raport mbi gjendjen e mjedisit ne Shqiperi, Plani kombetar per mjedisin
6	Gjoka. F	Pedologjia
7	Nikolla K	Gjeodinamika
8	UNEP	Vleresimi mjedisor ne Shqiperi
9	Aliaj Sh	Harta neotektonike e Shqiperise shkalla 1:2000, toke-det.
10	Grup autoresh	Harta Hidrogjeologjike e Shqiperise Shk. 1 :200000
11	Konomi N	Klasftkimi gjeologo-inxhinierik i shkembinjve qe ndertojne Albanidet
12	Peja N	Ekologjia
13	Q.S.Gj	Gjeografia fizike e Shqiperise 1
14	Q.S.Gj	Gjeografia fizike e Shqiperise 2
15	IHM	Hidrologjia e Shqiperise
16	Kom. Energjise	Strategjia Kombetare e Energjise.
17	LS.P.K	Pyjet e Virgjier te Shqiperise
18	Mitrushi I	Druret dhe shkuret e Shqiperise
19	European Small	Hydropower Association
20	Prof. FORNARO Prof.DELGRECO	Principi di geomeccanica
21	Associazione Geotecnica Italiana.	
22	British Standard BS 1377 - 1990.	
23	Code of Practice For Site Investigations (Bs 5930,1999)	

PERGATITI

**Ekspert Mjedisi
Ing. Andrin KËRPAÇI**

TIRANE 2023